

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Захист прав у Європейському суді з прав людини»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022 – 2023

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Захист прав у Європейському суді з прав людини» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 18 с.

Розробники

Жуков Ігор Миколайович – доцент кафедри права Європейського Союзу,
кандидат юридичних наук, доцент

Білоусов Євген Миколайович – професор кафедри права Європейського
Союзу, доктор юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського Союзу

(протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри права
Європейського Союзу (протокол №12 від 22 червня 2023 року)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор юридичних наук,
професор, професор

Завідувач кафедри - Комарова Тетяна В'ячеславівна, доктор юридичних наук,
професор, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	«Захист прав у Європейському суді з прав людини»
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Жуков Ігор Миколайович, доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук, доцент
Контактний телефон	057-704-05-39
Е-mail	i.m.zhukov@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. вул. Динамівська, 7, ауд. 810.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 5803725912, код доступу: W162Ха

Анотація навчальної дисципліни

Особливе місце в системі захисту прав людини займає Конвенція про захист прав людини і основних свобод 1950 р. (надалі - Європейська конвенція), яка за думкою її авторів не повинна бути лише зміненою копією Загальної декларації прав людини 1948 р. Європейська конвенція – міжнародно-правова багатостороння угода, якою встановлено унікальний та дієвий механізм у складній системі ефективного міжнародно -правового захисту прав людини у вигляді Європейського суду з прав людини (надалі - Європейський суд або Суд).

На тлі військової агресії росії проти України гарантії дотримання прав і свобод, які захищаються Європейською конвенцією, особливо права на життя, заборони жорстокого поводження до людей, гарантії особистою недоторканості людини, права на повагу до приватного і сімейного життя та неможливість неправомірного втручанням у право володіння майном сьогодні набуває зовсім іншого значення.

Саме ці особливості зумовили формування змісту навчального курсу «Захист прав у Європейському суді з прав людини». У пропонованому курсі розглядаються не лише аспекти європейської системи захисту прав людини, питання зобов'язань держав щодо їх забезпечення та особливості Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та підстави правомірного

обмеження захищених прав. Окрему увагу приділено особливостям контрольного механізму Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, зокрема, специфіці юрисдикції, складу, організаційній та функціональній структури Європейського суду, процедурам виконання рішень та застосування практики Європейського суду у національних правопорядках, вимогам до змісту та критеріям прийнятності індивідуальних заяв, основним етапам провадження в Європейському суді та питанням захисту окремих категорій особистих прав і забезпечення судових гарантій.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти та розширення, систематизація і поглиблення знань про основні правові позиції Європейського суду з прав людини при тлумаченні і застосуванні ним Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, оволодіння практичними навичками звернення до Європейського Суду з прав людини.

Завдання:

– з’ясувати структуру, порядок його формування, склад, форми діяльності Європейського суду з прав людини та особливості механізму захисту прав людини відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод;

– сформулювати цілісне уявлення про Конвенційний механізм захисту прав людини;

– розуміти сутність і зміст Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року та практику Європейського суду з прав людини як джерело права, дослідити їх вплив на розвиток та трансформацію правової системи України;

– визначити особливість структури та складу Європейського суду, порядок його формування і процес розгляду заяв;

– засвоїти основні умови прийнятності заяв, та окремі практичні аспекти

подання заяви і подальшої комунікації із судом;

– навчитися встановлювати факти порушення державою конвенційних прав у конкретних ситуаціях;

– проаналізувати найбільш значні напрямки захисту ЄСПЛ в окремих категоріях прав людини.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Правове регулювання внутрішнього ринку ЄС, Конкуренційне (антимонопольне) право, Податкове право.

Кореквізити: Європейське приватне міжнародне право, Європейське Інтернет – право, Право СОТ, Міжнародне контрактне право, Міжнародне податкове право.

Постреквізити: Корпоративне право та управління ЄС, Міжнародне право інтелектуальної власності, Правові аспекти електронної комерції, Судовий захист у Європейському Союзі.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

- РН-1. Демонструвати знання основних категорій та інститутів захисту прав людини, вміти розкрити їх зміст.
- РН 2. Знати сутність та вміти кваліфікувати правовідносини захисту прав людини.
- РН-3. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу
- РН-4. Демонструвати вміння визначати юрисдикцію Європейського суду з прав людини: предметну (*ratione materiae*), територіальну (*ratione loci*), у часі (*ratione temporis*) та за колом суб'єктів (*ratione personae*).
- РН 5. Вміти тлумачити та використовувати норми національного законодавства, з урахуванням принципів інтерпретації положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у практиці Європейського суду з прав людини.
- РН-6. Знати вимоги до змісту індивідуальної заяви та юрисдикційні, процесуальні і змістовні критерії її прийнятності.
- РН-7. Демонструвати знання процедури розгляду справ в Європейському суді з прав людини, джерел процесуальних норм та основних етапів провадження, порядку ухвалення судових рішень і їх виконання, та заходів, що вживаються на виконання цих рішень.
- РН 8. Демонструвати знання змісту та сфери дії прав, пов'язаних з особистою недоторканістю людини, правомірні підстави обмеження права на життя і особисту недоторканість людини та зобов'язання держав, що витікають із гарантій дотримання цих прав за Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.
- РН-9. Виявляти знання та розуміння елементів права на справедливий суд і забезпечення судових гарантій., та легітимних обмежень права доступу до суду.
- РН-10. Характеризувати зміст та межі права на повагу до приватного та сімейного життя та критерії првомірності втручання у права, що захищаються відповідно до ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
- РН 11. Демонструвати знання конвенційної системи захисту права власності, умови правомірного втручання у право мирного володіння майном та аналізувати та оцінювати практику Європейського суду з прав людини щодо захисту цього права.
- РН-12. Надавати на професійному рівні консультації та висновки щодо захисту особистих прав та свобод гарантованих Європейською конвенцією.

Види навчальних занять та самостійна робота для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Загальна характеристика та контрольний механізм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.	Загальна характеристика та контрольний механізм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.	
2	Європейський суд з прав людини: порядок, форми діяльності та особливості тлумачення положень Європейської конвенції	Європейський суд з прав людини: порядок, форми діяльності та особливості тлумачення положень Європейської конвенції	
3	Критерії прийнятності індивідуальних заяв.	Критерії прийнятності індивідуальних заяв.	
4	Провадження в Європейському суді з прав людини.	Провадження в Європейському суді з прав людини.	
5	Виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини	Виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини	
6	Захист прав, пов'язаних з особистою недоторканність людини.	Захист прав, пов'язаних з особистою недоторканність людини.	
7	Право на справедливий суд та забезпечення судових гарантій	Право на справедливий суд та забезпечення судових гарантій	
8	Право на повагу до приватного і сімейного життя.	Право на повагу до приватного і сімейного життя.	
9	Захист майна (власності).	Захист майна (власності).	

Види навчальних занять та самостійна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Європейський суд з прав людини: порядок, форми діяльності та особливості тлумачення положень Європейської конвенції	Європейський суд з прав людини: порядок, форми діяльності та особливості тлумачення положень Європейської конвенції	110
2	Критерії прийнятності індивідуальних заяв.	Критерії прийнятності індивідуальних заяв.	
3	Захист прав, пов'язаних з особистою недоторканність людини.	Захист прав, пов'язаних з особистою недоторканність людини.	
4	Право на справедливий суд та забезпечення судових гарантій	Право на справедливий суд та забезпечення судових гарантій	
5	Право на повагу до приватного і сімейного життя.	Право на повагу до приватного і сімейного життя.	
6	Захист майна (власності).	Захист майна (власності).	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

Формами самостійної роботи студентів є:

- письмове виконання домашніх завдань;
- засвоєння теоретичного матеріалу за темами практичних занять;
- доопрацювання матеріалів лекцій;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних інститутів Ради Європи, рішень Європейського суду з прав людини; звітів державних органів України щодо стану виконання рішень Європейського суду з прав людини;
- робота в інформаційних мережах;
- проходження он-лайн курсів на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP);
- опрацювання додаткової літератури;
- розробка кейсів;
- есе за вузькоспеціальною проблематикою;
- створення портфоліо навчального курсу та його презентація;
- написання рефератів, доповідей та їх презентація;

- підготовка та опублікування наукових статей, тез наукових доповідей;
- участь у студентських науково-практичних конференціях;
- складання бібліографії за відповідною темою;
- узагальнення судової практики;
- інші форми роботи.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Захист прав у Європейському суді з прав людини» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

**Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної
дисципліни**

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року, зі змінами і доповненнями, внесеними протоколами № 11 і № 14 до Конвенції // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Перший протокол від 20 березня 1952 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_535#Text
4. Протокол № 2 від 6 травня 1963 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_854#Text
5. Протокол № 4 від 16 вересня 1963 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_059#Text
6. Протокол № 6 від 28 квітня 1983 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_802#Text
7. Протокол № 7 від 22 листопада 1984 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_804#Text
8. Протокол № 9 від 6 листопада 1990 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_170#Text
9. Протокол № 10 від 25 березня 1992 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_171#Text
10. Протокол № 12 від 4 листопада 2000 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_537#Text
11. Протокол № 13 від 3 травня 2001 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_180#Text
12. Протокол № 14 від 13 травня 2004 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_939#Text

13. Протокол № 14-bis від 27 травня 2004 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_939#Text

14. Протокол № 15 від 24 червня 2013 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-13#n2

15. Протокол № 16 від 2 жовтня 2013 року. // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002-13#n2

16. Європейська угода про осіб, які беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини від 5 березня 1996 року // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_324.

17. Регламент Європейського суду з прав людини. 2021. // URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf

18. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

19. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 94. – Ст. 2709 // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

20. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII (в редакції від 4 березня 2015 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 36. – Ст. 957 // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

21. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>

22. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»» від 31 травня 2006 року. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2006-п#Text>

23. Практичний посібник щодо прийнятності заяв. Рада Європи / Європейський суд з прав людини. Страсбург, 2014. // URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf

24. Нотатка для заповнення формуляру заяви. Рада Європи. 2018. // URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf

25. Формуляр заяви до ЄСПЛ / ECHR Application form. // URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms&c=> Регламент Європейського суду по правам человека. Совет Европы Страсбург. 2016. // URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_rus.pdf

26. Практичний посібник щодо прийнятності заяв. Рада Європи / Європейський суд з прав людини. Страсбург, 2014. // URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf

Література

Основна література

1. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. – 2-ге вид., допов. – Харків : Право, 2019. – 404 с.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях і відповідях) навч.-довід.посіб./[О.В.Сердюк, О. Я.Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. І.В. Яковюка. – Вид. 2-е, випр. – Харків : Право, 2020. – 126 с.

3. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. / Т. І. Дудаш. – 3-е вид., стереотипне. - К.: Алерта, 2016. - 488 с.

4. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посібн. – К. : Алерта, 2016. – 413 с.

5. Заборона катування: практика Європейського суду з прав людини, міжнародні нормативні акти та законодавство України. Науково-практичний посібник: за ред. д-ра юрид. наук А. В. Столітнього та канд. юрид. наук С. В. Шмалені. - Київ : Норма права, 2019. - 819 с.

6. Караман І.В. Звернення до Європейського суду з прав людини: практичний довід. / Ігор Караман ; Нац. асоц. адвокатів України, Вища школа адвокатури. – Київ : Фенікс, 2016. – 335 с.

7. МакБрайд Дж. Принципи, що визначають тлумачення та застосування Європейської конвенції з прав людини / Центр суддівських студій: міжнародний фонд. URL: <http://www.judges.org.ua/seminar21-1.htm>

8. Посібник Ради Європи з прав людини «Захист права на справедливий суд в рамках Європейської конвенції з прав людини». // URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/18F2759A748951A2C2257F9C00497C8C](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/18F2759A748951A2C2257F9C00497C8C).

9. Право на ефективний засіб юридичного захисту у кримінальному провадженні: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України / [уклад.: Ю. Г. Севрук та ін.] ; за ред. Ю. Г. Севрука, А. В. Столітнього; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. - 389 с.

10. Разметаєва, Юлія Сергіївна. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник / Ю. С. Разметаєва. – Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. – 364 с

11. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів.– 2-ге вид. випр., допов. К., 2015. URL :[://www.nsj.gov.ua/ua/science/prints/890/-208](http://www.nsj.gov.ua/ua/science/prints/890/-208) с.

12. Harris, O'Boyle, and Warbrick: Law of the European Convention on Human Rights (5th edn), Oxford University Press, 2023, 1088 p.

13. Jacobs, White, and Ovey: The European Convention on Human Rights (8th edn), Oxford University Press, 2021, 792 p.

Додаткова література

1. Бакумов, О. С. Правові позиції Європейського Суду з прав людини щодо права на вільні вибори: спірні питання практики. Вісник Національної академії правових наук України. 2016. № 3 (86). С. 183-193.

2. Буткевич, В. Європейська конвенція з прав людини і основних свобод: генеза намірів і права. Право України. 2010. № 10: Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 60-88. Женев'єв Майер. Щодо ролі судової системи у виконанні рішень Європейського суду з прав людини на національному рівні. Вісник Верховного Суду України. 2017. № 6 (202). С. 45- 48.

3. Гудима Д. А. Принцип законності обмеження фізичної свободи у практиці Європейського суду з прав людини. Вісник Національної академії правових наук України. 2016. № 3. С. 128-140.

4. Новіков Д. В. Обмеження права власності в практиці Європейського суду з прав людини та у законодавстві України. Наше право. 2016. № 2. С. 162-167.

5. Новіков Д. В. Гарантії захисту права власності у практиці Європейського суду з прав людини. Європейські перспективи. 2016. Вип. 2. С. 92-98.

6. Паліюк В. Практика застосування судами України конвенції про захист прав людини та основних свобод/ Юстиніан – URL: www.justinian.com.ua/article.php?id=248

7. Рабінович, С. Тест на недискримінацію в практиці Європейського суду з прав людини: оцінювальні аспекти. Право України. 2017. № 4. С. 97-108.

8. Саченко А. П. Практика Європейського суду з прав людини. Кримінальний аспект. Видавництво:Дакор, 2021. – 208 с.

9. Саченко А. П. Європейська конвенція з прав людини: знайомство та практика застосування. Видавництво:Дакор, 2022. – 52 с.

10. Трихліб К. О. Динамічна інтерпретація основних прав і свобод людини в Європейській конвенції з прав людини. Альманах міжнародного права. 2016. Вип. 11. С. 111-120.

11. Фалалєєва, Л. Особливості застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у правовому порядку Європейського Союзу. Право України. 2017. № 4. С. 108-117.

12. Яковенко А. В. Європейська практика розгляду справ Європейського суду з прав людини щодо невиконання судових рішень в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2016. Вип. 3. С. 137-139.

Інтернет-ресурси:

1. Рада Європи // URL: [Council of Europe \(coe.int\)](http://coe.int)
2. Європейський суд з прав людини // URL: [European Court of Human Rights - ECHR, CEDH, news, information, press releases \(coe.int\)](http://coe.int)
3. База даних HUDOC // URL: <http://hudoc.echr.coe.int/>
4. Платформа обміну знаннями (ECHR-KS) // URL: <https://ks.echr.coe.int/web/echr-ks/home>
5. Європейська освітня платформа у сфері прав людини для юристів (HELP) // URL: [Council of Europe HELP \(coe.int\)](http://coe.int)
6. Уповноважений у справах Європейського суду з прав людини // URL: <https://minjust.gov.ua/m/uryadoviy-upovnovajeniy-u-spravah-evropeyskogo-sudu-z-prav-lyudini>
7. Рішення щодо України, винесені європейським судом з прав людини // URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
8. Інформація на підставі річних звітів ЄСПЛ. // URL: https://minjust.gov.ua/cat_9329

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/964-yevropeiska-konventsia-po-zakhystu-prav-liudyny.html>

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного

комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати лекції та практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; аналізувати практику Європейського суду з прав людини, здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей, проходити додаткові он-лайн курси на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP).

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження

потрібної інформації. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Захист прав у Європейському суді з прав людини» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики Європейського суду з прав людини, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для ***самостійної роботи*** (опрацювання статистичних даних інститутів Ради Європи, рішень Європейського суду з прав людини; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проходження он-лайн курсів на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP); проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов’язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20.

Формою ***підсумкового контролю*** знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34